



Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2020



Sveriges
hembygdsförbund

Innehåll

Förord	5
Sveriges hembygdsförbund	7
1. Verksamheten 2020	8
2. Arbete inom fokusområden	12
3. Arbete med andra prioriterade frågor	15
4. Service, kommunikation och statistik	18
Årsredovisning	21
Revisionsberättelse	34

Hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden. Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund. Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum. Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

SHF:s värdegrund.

Förord

Det blev ett märkligt och mycket annorlunda år för oss alla. Vi kunde inte längre träffas som vi brukar och så gärna vill. I stället fick vi lära oss hålla distans, umgås utomhus eller träffas digitalt. Många av hembygdsföreningarnas traditionella och uppskattade arrangemang fick ställas in. Dansen kring midsommarstången eller berättarkvällen i hembygdsgården liksom mycket annat blev omöjligt att genomföra under detta pandemins år.

Visst har vi saknat den sociala samvaron. Men samtidigt har vi lärt oss att mötas på nya sätt. Mötena på Teams och Zoom har avlöst varandra och tack vare detta har vi kunnat träffas alldeles oberoende av var vi befinner oss geografiskt. På många sätt har därför den digitala verkligheten blivit en tillgång för Sveriges hembygdsförbund. Vi har kunnat träffas oftare med våra regionordförande, det har visat sig smidigt att utbyta erfarenheter och vi har snabbare kunnat fånga upp idéer och frågeställningar att ta fasta på. Kansliet har också tagit tillfället i akt och erbjudit en rad intressanta webbseminarier som blivit välbesökta. Glädjande många, både välbekanta som nya ansikten har dykt upp på skärmen. Så mitt i allt det trista har den nya, digitala verkligheten knutit oss samman på ett sätt som inte tidigare varit möjligt. Det känns som om vi kommit närmare varandra.

Detta blev mitt sista år som ordförande i Sveriges hembygdsförbund. Vår vision ”En levande hembygd öppen för alla” har varit min ledstjärna under ordförandeskapet. Det har varit ett inspirerande uppdrag att få arbeta för hembygdens kulturarv på detta sätt. Roligt att få leda styrelsearbetet, med erfarna och kunniga ledamöter från olika delar av hembygdsrörelsen. Givande att möta alla regionala företrädare liksom många andra, kunniga och engagerade människor inom hembygdsrörelsen.

Det har samtidigt varit en stor tillgång med kansliet som så kunnigt och professionellt företräder hembygdsrörelsen och stöttar våra medlemmar på många sätt. Tillsammans har vi mejslat fram Sveriges hembygdsförbunds prioriteringar och drivit verksamheten framåt. Jag är förvissad att en ny ordförande, tillsammans med sin styrelse kommer att fortsätta utveckla organisationen och verksamheten. Jag vill önska all välgång och lycka i arbetet framöver.

Maria Norrfalk
Förbundsordförande



FOTO: SAMED KAJ

Sveriges hembygdsförbund

Sveriges hembygdsförbund bildades 1916 under namnet Samfundet för hembygdsvård.

Ändamål och uppdrag

Sveriges hembygdsförbunds ändamål är att vårda och synliggöra hembygdens kultur och miljö så att de blir en naturlig grund för ett gott liv. Uppdraget är att samla, stödja och företräda hembygdsrörelsen nationellt och internationellt.

Ideologisk grundsyn

Hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden. Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund. Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum. Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

Riksstämman 2007

Vision

En levande hembygd öppen för alla.

- Vi ska värna kulturarvet över tid
- Vi ska vara en välkomnande rörelse som möter människors kulturarvsintresse
- Vi ska verka i lands- och stadsbygd
- Vi ska spela en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling
- Vi ska erbjuda våra kompetenser till andra samhällsaktörer.

Riksstämman 2017

Medlemsförbund

Blekinge Hembygdsförbund
Bohusläns Hembygdsförbund
Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbund
Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund
Gotlands Hembygdsförbund
Gästrik-Hälsinge Hembygdsförbund
Göteborgs Hembygdsförbund
Halländska hembygdsrådet
Heimbygda, hembygdsförbund för Jämtlands län
Jönköpings läns Hembygdsförbund
Kalmar läns Hembygdsförbund
Kronobergs läns Hembygdsförbund
Medelpads Hembygdsförbund
Norrbottens Hembygdsförbund
Skånes Hembygdsförbund

Stockholms läns Hembygdsförbund
Södermanlands Hembygdsförbund
Upplands Fornminnesförening och Hembygdsförbund
Värmlands Hembygdsförbund
Västerbottens läns Hembygdsförbund
Västergötlands Hembygdsförbund
Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening
Ångermanlands Hembygdsförbund
Ölands Hembygdsförbund
Örebro läns Hembygdsförbund
Östergötlands Hembygdsförbund

Hedersmedlemmar

Karl-Eric Axenström, Örnsköldsvik
Mats Fack, Järvsö
Berit Hange-Persson, Lundsbrunn
Lars Israelsson, Bastuträsk
Lars Pettersson, Nyköping
Jan-Eric Rosenqvist, Katrineholm
Josef Rydén, Nässjö
Birger Svanström, Ruda
Ulla Värmnäs, Stockholm
Åke Werdenfels, Sölvesborg
Karin Öman, Karlskoga

Avlidna under 2020/21:

Alf Carlsson, Nässjö
Göran Furuland, Norrtälje
Sture Wärlinder, Norrtälje

Verksamhetsinriktning 2018–2022

Tre gemensamma fokusområden för hela rörelsen:

1. Förenings- och demokratiutveckling
2. Barn och unga
3. Landskapets förändring

SHF ska därtill arbeta nationellt med följande frågor:

- Stärka hembygdsrörelsens arbete med lokala arkiv.
- Utveckla hembygdsrörelsens arbete med samlingsförvaltning.
- Utveckla hembygdsrörelsens gemensamma IT-resurser.
- Strategiskt arbete efter målsättningar i gemensamt kulturmiljöprogram.
- Föra fram hembygdsrörelsens värdegrund och perspektiv på ett kulturarv som är dynamiskt och berör alla människor oavsett bakgrund.
- Stärka hembygdsrörelsens finansiering, privat genom insamling och offentligt genom bättre utnyttjande av olika bidragsordningar.



1. Verksamheten 2020

Styrelse

Maria Norrfalk, ordförande, Uppsala
 Anna-Karin Andersson, 2:e vice
 ordförande, Nyhammar
 Sven Jensén, Broby
 Eva Kempff, Tällberg
 Anita Lundin, Stockholm
 Karin Malmsten, Värnamo
 Bo Nilsson, Bjurholm
 Owe Norberg, Delsbo
 Peter Olausson, Värmlands Nysäter
 Irene Oskarsson, Gränna
 Conny Sandberg, 1:e vice ordförande,
 Örebro

Vald till

2021
 2022
 2021
 2021
 2022
 2021
 2021
 2022
 2021
 2022
 2022

Revisorer 2019–2020

KPMG för auktoriserad revision.
 Förtroenderevisorer: Nils Westling, Bergvik, ordinarie.
 Lars Lingsell, Karlstad, ersättare.

Kansli och personal

Jan Nordwall, generalsekreterare
 Eva Forsberg, ekonom (50 %)
 Michael Johansson, projektassistent
 Michael Lehorst, kulturmiljöstrateg (fram till 31/12)
 Yvonne Nenander, redaktör (40 %, fram till 30/6)
 Olov Norin, kommunikatör
 Susanne Salomonsson, administratör
 Monica Öjes, webbsupport

Valberedning 2020–2021

Gabriella Lönngren, Vuollerim, sammankallande
 Ingegerd Christiansson, Arlöv
 Margareta Johansson, Indal
 Bengt Wallén, Västerås
 Gerhard Jansson, Åmål

Arbetsgrupper och råd

Jury för Årets hembygdsbok: Eva Fredriksson, Lars Grimbeck och Owe Norberg.

Lokalhistoriskt råd: Sven Jensén, Bo Nilsson och Peter Olausson, styrelsen, samt Yvonne Bergman, Örebro och Jan Nordwall, generalsekreterare.

Landskapsråd: Anders Glimskär, SLU, Sven Jensén, Skånes hembygdsförbund, Linda Lindblad, Hantverkslaboratoriet, Gabriele Prenzlau-Enander, SHF:s styrelse, Carl-Johan Stillström, Jönköpings hembygdsförbund, Johanna Ulfsson, Sundsvalls kommun, Heidi Vassi, länsstyrelsen Kronoberg samt Michael Lehorst, SHF:s kansli. Rådet har inte haft några möten under 2020.

Försäkringsråd: Eva Kempff, SHF:s styrelse (ordförande i rådet), Anita Lundin, Stockholm, Lisbeth Svensson, Kalmar, Olle Tranberg, Sälen, Kent Wallin, Värmland, samt Jan Nordwall, SHF.

Arbetsgrupp för digital samlingsförvaltning: Conny Sandberg och Owe Norberg, styrelsen, Marie Andersson, Upplands Fornminnes- och Hembygdsförbund, Jennie Fornedal, Sörmlands läns hembygdsförbund samt Jan Nordwall och Olov Norin, SHF:s kansli. Arbetsgruppen har inte haft några möten under 2020.

Arbetsgrupp för demokratijubileet: Anna-Karin Andersson och Owe Norberg, styrelsen samt Johan Brinck, Skånes hembygdsförbund.

Arbetsgrupp i turismsatsningen Kulturarvet som besöksmål: Trine Amundsen, Jämtland, Kristina Kristoffersson, Härjedalen, Erika Borbos, Dalarna, Anita Lundin, Stockholm, Jan Nordwall och Olov Norin, SHF:s kansli samt konsulten Johan Graffman.

Utöver ovanstående grupper har styrelsen inom sig haft arbetsgrupper för utveckling av Hembygdsfonden, Bygd och Natur och årets hembygdsförening.

SHF:s representation

SHF har formell representation i ett flertal organisationer. Deltagandet i olika referensgrupper ger tillgång till nätverk och möjligheter att utbyta kunskap och erfarenheter som kan leda till information och rådgivning gentemot medlemmarna.

Organisationer

Civilscape: Sven Jensén och Michael Lehorst.

Europa Nostra: Jan Nordwall och Michael Lehorst.

Folkrörelsernas Konstfrämjande: Jan Nordwall och Eva Kempff.

IDEA, arbetsgivarorganisation för ideella organisationer: Jan Nordwall.

Hela Sverige ska leva: Anna-Karin Andersson och Bo Nilsson.

Länsmuseernas samarbetsråd: Jan Nordwall och Conny Sandberg.

Ideell kulturallians (från 2021).

Ideell arena (från 2021).

Myndighetsrepresentation

Skogsstyrelsens nationella sektorsråd för skogliga frågor: Michael Lehorst, ordinarie, Anna-Karin Andersson, ersättare.

Programrådet för nationellt skogsprogram: Maria Norrfalk.

Övervakningskommittén för EU:s landsbygdsprogram: Irene Oskarsson, ordinarie, Michael Lehorst, ersättare.

Referensgrupper och nätverk

Hantverkslaboratoriet vid Göteborgs universitet: Michael Lehorst och Kjell Gustafsson, Växjö.

NAMSA, Naturhistoriska museers samarbetsorganisation: Owe Norberg och Bo Nilsson.

Naturens år, Naturvårdsverkets samrådsgrupp för det civila samhället: Michael Lehorst.

Sockenkyrkonätverket: Eva Kempff och Peter Olausson.

Vattenhistoriskt nätverk: Jan Nordwall, Michael Lehorst, Conny Sandberg.

Konferenser och möten

Pandemin har haft stor påverkan på mötesverksamheten. Från och med mars har samtliga möten varit digitala vilket möjliggjort betydligt fler möten.

Möten med ordförande i regionala förbund
Ordförandeträff hölls 12–13 februari i Stockholm och ägnades bl.a. åt diskussioner om kultursamverkansmodellen och SHF:s program för en hållbar utveckling av natur- och kulturlandskapet. Från och med april har SHF haft ett flertal digitala möten med ordföranden, i huvudsak för att följa upp pandemins konsekvenser för hembygdsrörelsen.

Riksstämman

Årets riksstämman hölls digitalt 23 maj. Mötesordförande vid stämmoförhandlingar var Anders Karlsson, vice ordförande i Bygdegårdarnas riksförbund. Vice ordförande var Alexandra Hjortswang, ordförande för Sverok.

Höstmöte

Höstmöte för regionala förbund hölls digitalt 25 november med medlemsvård under pandemin som tema.

Konsulentmöten

Konsulenter i regionala förbund möttes i Jönköping 30–31 januari. Därefter har konsulenter haft månatliga möten digitalt för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Lokalhistorisk konferens

Se avsnitt om arkiv och lokalhistorisk forskning.

Utmärkelser

SHF:s plakett för rik gärning i hembygds-vårdens tjänst: Inga plaketter under året.

Årets hembygdsförening: Föreningen Sliperiet Gylsboda, Skåne.

Årets Hembygdsbok: *Dräkternas Hälsingland* av Håkan Liby, utgiven av Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund.



Årets hembygdsbok.



Årets hembygdsförening.

Statistik över hembygdsvården

SHF samlar årligen in uppgifter om ideell tid, antal evenemang och antal besökare. Därutöver ställs ytterligare en fråga om ett särskilt ämne. Statistikinsamlingen sker digitalt och görs i samverkan med regionala hembygdsförbund som även har möjlighet att ställa egna frågor.

Statistik för 2019:

- Den ideella tiden i föreningarna uppgick till 3,7 miljoner timmar.
- Antalet besökare uppskattas till runt 4,9 miljoner.
- Antalet evenemang uppgick till 31 000.
- Antalet aktiviteter för barn och ungdomar uppgick till 6 370 med 255 000 deltagare. Statistik-enkäten ställde också frågor om jämställdheten i föreningarnas styrelser.
- 48 % utgörs av kvinnor
- 52 % utgörs av män
- Av ordförande är 62 % män och 36 % kvinnor. 2 % har inte angivit kön.

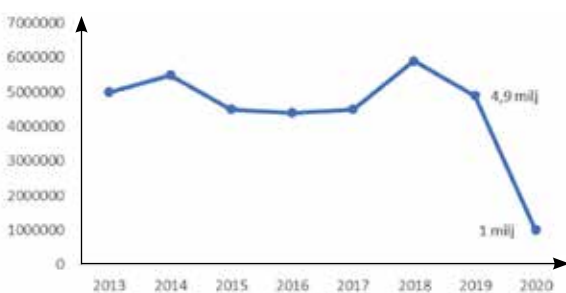
Statistik för 2020:

- Den ideella tiden i föreningarna uppgick till 2 miljoner timmar.
- Antalet besökare uppskattas till runt 1 miljon.
- Antalet evenemang uppgick till 11 000.
- Antalet aktiviteter för barn och ungdomar uppgick till 2 100 med 64 000 deltagare.

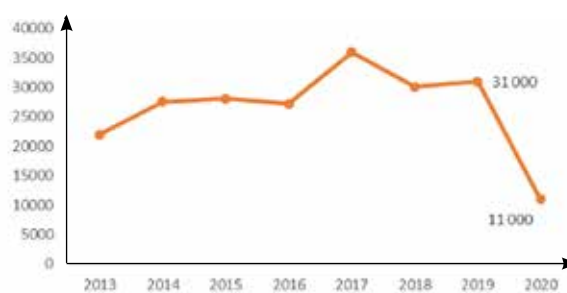
Enkäten ställde också frågor om pandemins påverkan på föreningarnas verksamhet och användandet av digitala medier.

Det kan konstateras att pandemin haft stor negativ påverkan och att flertalet föreningar gjort ekonomiska förluster i spannet 20 – 40 000 kr när aktiviteter inte kunnat genomföras. En mindre andel föreningar har gjort mer betydande förluster när stora publika evenemang ställts in.

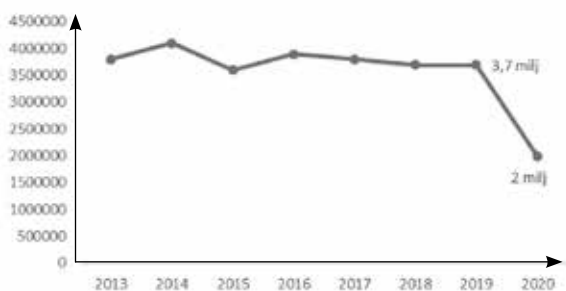
Besökare vid öppna evenemang och aktiviteter.



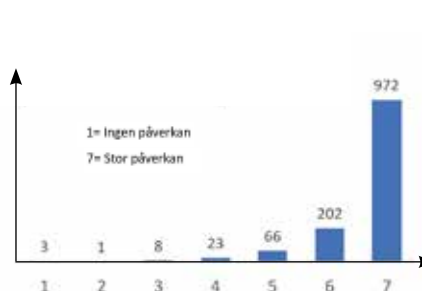
Evenemang och aktiviteter öppna för allmänheten.



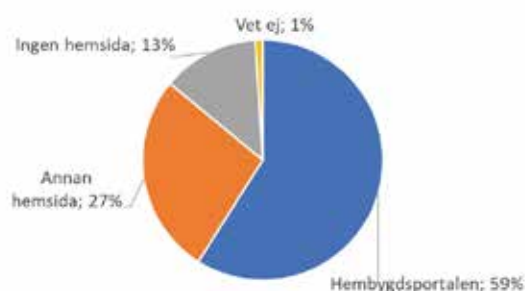
Ideell arbetad tid i föreningen.



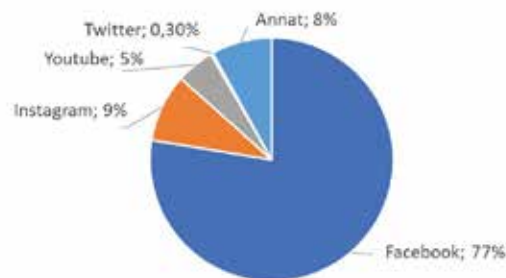
Coronapandemins påverkan på verksamheten.



Andelen som har hemsida i Hembygdsportalen, annan hemsida eller ingen hemsida.



Olika typer av sociala medier bland de föreningar som svarat att de använder sociala medier.



Frågor om användande av digitala medier var en uppföljning av 2013 års statistik:

- 86 % av föreningarna har en hemsida (80 % 2013).
- 70 % av föreningarna använder sociala media (22 % 2013).

Ytterligare uppgifter om statistiken finns på www.hembygd.se/statistik.

Medlemsutveckling

Antal medlemmar och föreningar vid ingången av 2020 (förra året inom parentes):

- 1 929 fullvärdiga medlemsföreningar (1 930)
- 105 stödjande föreningar (102)
- 387 115 medlemmar i fullvärdiga medlemsföreningar (397 640)

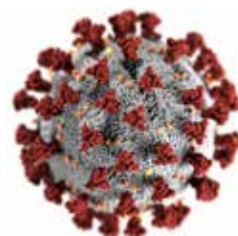
Förutsatt att stödjande föreningar har i genomsnitt lika många medlemmar som en fullvärdig medlemsförening blir totalen cirka 410 000 medlemmar, en minskning med cirka 10 000 medlemmar sedan 2019.

Statsbidrag

SHF får organisationsstöd som ideell miljöorganisation från Naturvårdsverket, som kulturmiljöorganisation från Riksantikvarieämbetet samt verksamhetsbidrag från Kulturrådet i egenskap av central amatörkulturorganisation. Statsbidragen från de tre myndigheterna uppgick 2020 till totalt 3 145 000 kr (2 551 300), ökningen från 2019 berodde på att Naturvårdsverket åter beviljade 800 000 kr, vilket var det stöd som gavs 2018.

SHF beviljades 150 000 kr i projektbidrag från Riksarkivet i fortsatt stöd för arkivprojekt som inleddes 2018, samt 420 000 i bidrag från Riksantikvarieämbetet för två projekt: pilotprojekt för digitalisering av film samt kunskapshöjning av hembygdsföreningarnas digitaliseringsarbete. Därutöver har SHF redovisat 300 000 kr från

Tillväxtverket för en förstudie om utveckling av hembygdsturismen, medel som beviljades 2019. I oktober beviljades SHF 500 000 kr från Tillväxtverket för en satsning på verksamhetsutveckling av hembygdsrörelsens aktiviteter och verksamhet för turister.



Arbete i pandemin

Pandemin har haft stor påverkan på hembygdsrörelsen. Föreningarnas kontakt med medlemmar kan antas ha minskat generellt och aktiviteter för besökare har i många fall ställts in vilket medfört ekonomiska förluster. SHF har arbetat för att försäkra sig om att ansvariga politiker gjort en korrekt bedömning av pandemins påverkan på det ideella förenings- och kulturlivet, samt haft regelbunden kontakt med ansvariga myndigheter.

Pandemin har haft liten ekonomisk påverkan på SHF:s verksamhet. Däremot har situationen haft stor påverkan på det löpande arbetet med hög belastning på förbundskansliet. Efterfrågan från föreningarna har ökat på information och rådgivning och kansliet har erbjudit seminarier och spridit information om restriktioner och krisstöd i alla tillgängliga kanaler. Restriktionerna har kunnat följas relativt enkelt då kansliet har goda resurser både personellt och administrativt för en verksamhet där samtliga arbetat huvudsakligen hemifrån. Redan innan pandemin slog till var olika satsningar också främst inriktade på digitala aktiviteter. Det gäller såväl arbetet med Hembygdsportalen som aktuella projekt för kunskapshöjning om arbetet med hembygdsarkiven, stödet för digitaliseringsarbetet i föreningar i de norrländska hembygdsförbunden och pilotprojekt i tre län för digitalisering av film. Satsningen på turism i hembygdsföreningarna har påverkats något mer negativt eftersom gruppdiskussioner inte uppnår samma kvalitet i digitala möten som när de genomförs fysiskt.



FOTO: ERIK THORELL

2. Arbete inom fokusområden

1. Förenings- och demokratiutveckling

Myndigheternas restriktioner har försvårat för föreningar att ha samma kontakt med medlemmar som tidigare. Det har inte minst varit svårt att genomföra årsmöten.

Samtidigt har restriktionerna medfört att rörelsen utvecklats sina färdigheter att arbeta digitalt och för de som lyckas kan det bidra till föreningsutveckling. Medlemmar som inte har resurser att arbeta digitalt eller av andra skäl avstår från de möjligheterna, riskerar att marginaliseras när viktiga samtal förs endast i digitala kanaler. Å andra sidan kan ett digitalt arbetssätt öka delaktigheten för medlemmar som annars inte besöker föreningarnas medlemsaktiviteter, till exempel på grund av avstånd eller andra fysiska begränsningar.

För SHF:s del har pandemin lett till ökade kontakter med föreningarna. Folkrörelsens hierarkiska uppbyggnad på lokala föreningar,

regionala förbund och riksförbund är grundläggande för en fungerande demokratisk process i organisationen. I det operativa arbetet med sakfrågor och olika satsningar är hierarkin av underordnad betydelse. Då är det i stället viktigare att nå fram till de som är närmast berörda. SHF:s verksamhet med en räckvidd av webbseminarier i olika ämnen har därför förbättrat kommunikationen med föreningarna och gett SHF värdefull kunskap om föreningarnas situation och behov. Det har också gett föreningar möjlighet att möta varandra för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Styrelsen bedömer att SHF även i fortsättningen bör erbjuda digitala aktiviteter som når föreningar över hela landet eftersom det utvecklar kommunikation mellan medlemmar och föreningar och stärker demokratin inom organisationen. Detta har ett särskilt värde för föreningar i de delar av landet där regionala förbunden har mindre resurser att stötta föreningarna.

Ett digitalt arbetssätt ställer krav på kunskap och resurser. I vissa delar av landet släpar bredbandsutbyggnaden efter. Många äldre upplever också en högre tröskel för att arbeta digitalt. SHF sätter därför stort värde vid studieförbundens stöd i omställningen till ett digitalt arbetssätt.

Demokratijubileet

SHF undertecknade under året deklARATIONEN för en stark demokrati. Deklarationen är framtagen av kommittén Demokratin 100 år, som en del i arbetet med att etablera den nationella samlingen Vår demokrati – värd att värna varje dag. Undertecknandet är ett åtagande att verka för att fler får god kunskap och medvetenhet om det demokratiska systemet, arbeta för att fler deltar aktivt och står upp för demokratin och bidra till ett samtalsklimat som kännetecknas av öppenhet och respekt. En stor mängd organisationer, myndigheter och institutioner har ställt sig bakom deklARATIONEN och det var viktigt för SHF som riksförbund för en av Sveriges största folkrörelser att också göra det. SHF har på hemsidan www.hembygd.se/demokratijubileet förmedlat information om jubileet och tipsat om aktiviteter som kan genomföras av föreningar.

2. Barn och unga

Hembygdsförbundet för Jämtlands län, Heimbygda, har SHF:s uppdrag att arbeta med fokusområdet barn och unga. Arbetet bedrivs främst i satsningen Så blir vi yngre, som är ett metodarbete för en öppen och levande hembygdsrörelse som engagerar flera generationer av medlemmar. Metodarbetet handlar om att vitalisera och modernisera arbetsmetoder och hitta nya sätt att beskriva hembygdsrörelsen, något som sammanfaller med fokusområdet föreningsutveckling. I uppdraget ingår att driva ”Lekolärbanken”, en hemsida för tips om aktiviteter för barn, att driva ett nätverk för de regionala förbunden och andra intressenter inom rörelsen samt, att utveckla handledningsmaterial samt i övrigt arbeta aktivt med informationsspridning. Arbetet har haft en digital inriktning under året med webinarier och uppsökande kontakter med regionala förbund.

SHF har spridit studiehandledningen Hembygdens barn och skola till föreningar. Samarbetet mellan konsulenterna i regionala förbund har också resulterat i att vissa regionala initiativ blivit mer tillgängliga för alla medlemmar.

3. Landskapets förändring

Nytt landskapsprogram

Styrelsen antog under året ett policyprogram för SHF:s arbete med natur- och kulturlandskapet.

Programmet, *Hållbara landskap – Sveriges hembygdsförbunds program för en hållbar utveckling av natur- och kulturlandskapet*, formulerar viktiga ställningstaganden

till grund för SHF:s arbete med landskapet. Programmet tar stöd i de nationella miljökvalitetsmålen, de nationella kulturmiljömålen och den europeiska landskapskonventionen. Grundläggande för SHF är att en hållbar utveckling av landskapet måste bygga på helhetssyn på landskapets olika värden, där kulturarv och sociala värden ges större utrymme än i dag, samt att det lokala inflytandet ges större utrymme i den fysiska planeringen. Programmet formulerar också förslag till konkreta åtgärder som syftar till att stärka kulturmiljöintresset. Med antagandet av ett program för hållbar utveckling av landskapet har SHF förtydligat sin position som Sveriges största kulturmiljöorganisation. Programmet lägger tyngdpunkten på det nationella arbetet men är också ett viktigt stöd för hela rörelsens engagemang i landskapsfrågor, även lokalt och regionalt.



Programmet finns att läsa och ladda ner på www.hembygd.se/hallbaralandskap

Levande sjö- och vattenlandskap

SHF har även 2020 arbetat för att värna kulturmiljöer vid sjöar och vattendrag, vilket ytterst är en konsekvens av förändrade regelverk inom vattenförvaltningen. SHF har besvarat remiss från Miljödepartementet gällande vattenförvaltningsutredningens betänkande samt remiss från Havs och vattenmyndigheten gällande vägledning om samverkan inför omprövning av vattenkraft för moderna miljövillkor. I arbetet har SHF samverkat med andra kulturmiljöorganisationer i Vattenhistoriskt nätverk. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt en kulturhistorisk lämning i Järle, Nora kommun, där Naturvårdsverket sökt tillstånd för att riva ut en dammanläggning i syfte att förbättra vattendragets ekologi. SHF har här samverkat med Noraskogs hembygdsförening,

Örebro läns hembygdsförbund och läns museet för att förhindra en utrivning. I mars 2021 meddelade Mark- och miljödomstolen beslut som ger Naturvårdsverket tillstånd till utrivning av dammen. Lokala sakägare har uttryckt att man kommer att överklaga till nästa instans.

Under hösten har SHF också behandlat en remiss från Havs- och vattenmyndigheten gällande nationell strategi för vattenanknutna natur- och kulturmiljöer. Yttrandet lämnades i februari 2021.



Järle kvarn utanför Nora.

Levande skogslandskap

SHF har deltagit i Skogsstyrelsens löpande Nationella sektorsråd för skog, samt i utvecklingen av regeringens Nationella skogsprogrammet, vid dess rådsmöten och årliga konferens. SHF har besvarat en remiss från Skogsstyrelsen gällande frivilliga avsättningar med förslag på system för uppföljning av geografiskt läge, varaktighet och naturvårdskvalitet.

Rika odlingslandskap

SHF har deltagit vid mötena för regeringens övervakningskommitté (ÖK) för Landsbygdsprogrammet och hanterat remisser om förordningsändringar för programmet. Vidare har SHF deltagit i regeringens sakråd om nästa period av EU:s gemensamma jordbrukspolitik och utformning av stödsystem och stöd. SHF har här besvarat remiss från Näringsdepartementet rörande behovsanalys i den strategiska planen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige. SHF har också haft kontakt med Jordbruksverket angående utvecklingen av de delar av landsbygdsprogrammets stöd som är av relevans för hembygdsrörelsen, med särskilt fokus på det s.k. hembygdsgårdsstödet.

Goda bebyggda landskap

Med utgångspunkt från SHF:s landskapsprogram har SHF diskuterat en utveckling av kunskapsstödet till hembygdsrörelsen om hur lokala föreningar och regionala förbund kan agera mer aktivt i frågor om fysisk planering. Hembygdsföreningar som har

som ändamål att värna kulturmiljövärden lokalt har enligt Miljöbalken rätt att agera som företrädare för allmänintresset, till exempel som remissinstans. SHF har under året fört samtal med Boverket om utveckling av handledningsmaterial anpassat för det ideella intresset. Handledningsmaterialet, i form av skriftliga vägledningar och filmer, ska då förmedla kunskap om föreningarnas lagenliga rätt att agera samt beskriva beslutsprocesser i fysisk planering. En målsättning är att hembygdsföreningarnas kunskap om det lokala kulturarvet och kulturmiljön ska komma in i ett tidigare skede i den fysiska planeringen gällande till exempel bostadsområden, handelsplatser, trafikleder och annan infrastruktur.

Kyrkogårdsmiljöer

SHF färdigställde under året en handledning för kyrkogårdarnas kulturmiljöer, i samverkan med Svenska kyrkans kansli, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Släktforskarförbundet. Handledningen presenterades på ett webinarium den 15 december för intresserade medlemmar och fick bra gensvar. Handledningen finns i digital form på www.hembygd.se/hallbaralandskap.





3. Arbete med andra prioriterade frågor

Satsningen Kulturarvet som besöksmål

SHF lyckades under 2019 få stöd från *Tillväxtverket* för en förstudie med syftet att kartlägga förutsättningarna för hembygdsrörelsen att stärka sin position inom besöksnäringen – och i förlängningen Sveriges besöksnäring. Aktuella marknads- och trendundersökningar visar att det redan finns ett intresse inom näringen för det som hembygdsrörelsen har att erbjuda: kunskap och genuina upplevelser av kulturarv och kulturhistoria. Med förstudien ville SHF undersöka hembygdsföreningarnas vilja och potential att bättre möta denna efterfrågan. Ett stort antal intervjuer med hembygdsföreningar och viktiga aktörer inom besöksnäringen genomfördes. En enkät skickades till samtliga föreningar i syfte att undersöka föreningarnas intresse. Resultaten av förstudien, som stod klar i maj 2020, var att ca 30 procent av föreningarna har en stark vilja att utveckla sin verksamhet för tillresta besökare. Hembygdsrörelsen är dock relativt okänd som aktör inom besöksnäringen, föreningarnas erbjudanden återfinns inte i de kanaler som besökare använder när de planerar sina resor och är därför svåra att hitta. Erbjudanden är inte heller särskilt anpassade för besökarnas efterfrågan på lärande och

deltagande aktiviteter. Sammantaget leder detta till att föreningarna missar möjligheter till intäkter från besökare vilket är synd med tanke på det allmänna behovet att hitta finansiering för det löpande arbetet med att bevara och utveckla kulturarvet.

Med stöd av förstudien kunde SHF utverka ytterligare medel från Tillväxtverket för en satsning i syfte att stärka hembygdsrörelsens position i besöksnäringen. Arbetet påbörjades i oktober 2020 och får verkan såväl nationellt som regionalt och lokalt. De övrigande målsättningarna är att stärka SHF:s profil och utbud mot turister, att stärka bilden av hembygdsrörelsen som en viktig aktör i fråga om Sveriges kulturarv, att stärka hembygdsrörelsens förmåga att förvalta, utveckla, presentera och tillgängliggöra kulturarvet, att locka fler besökare till föreningarnas aktiviteter samt att stärka hembygdsrörelsens position som aktör i besöksnäringens olika nätverk och kanaler.

Under hösten har SHF påbörjat utvecklingen av hemsidan hembygd.se för att bättre positionera sig mot besöksnäringen samt med stöd av en arbetsgrupp identifierat hembygdsrörelsens kärnvärden, profil, önskad position och vilka målgrupper som vi främst bör vända oss till. SHF har också tagit initiativ till bildande av ett

utvecklingsråd med viktiga aktörer inom turismnäringsen för att få del av viktig kunskap. I rådet deltar bland annat *Visit Sweden, Tillväxtverket, Sveriges kommuner och regioner, Fastighetsverket, Riksantikvarieämbetet, Svenska turistföreningen, Sveriges museer* samt två regionala destinationsorganisationer. SHF fått till stånd regional medfinansiering i Dalarna och Västra Götaland vilket möjliggör ett riktat stöd till föreningar i dessa län. Vi har haft kontakt med ytterligare regioner och ser positivt på möjligheterna att utveckla samarbete kring satsningen i flera län. En viktig del av arbetet i satsningen är utvecklingen av handledningsmaterial för föreningar. Det arbetet inleddes under hösten och färdigställdes i april 2021.

Information om förstudien och den pågående satsningen har presenterats på SHF:s hemsida och i andra kanaler. Flera webbseminarier har också hållits för intresserade föreningar och satsningen har diskuterats på ordförandeträffar och konsulentmöten. Styrelsen ser satsningen *Kulturarvet som besöksmål* som långsiktig och mycket viktig för hembygdsrörelsens utveckling. En utveckling av föreningarnas öppna erbjudanden för besökare väntas få flera positiva effekter i form av ökat engagemang och fler medlemmar i föreningarna, ökat intresse hos allmänheten för kulturarvet samt ökade intäkter.

Arkiv och lokalhistorisk forskning, årets hembygdsbok

Priset för årets hembygdsbok gick till *Dräkternas Hälsingland* och uppmärksammades med en konferens den 7 november. Medverkade gjorde bokens författare Håkan Liby, representanter från Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund som svarade för utgivningen samt olika föredragshållare. SHF:s lokalhistoriska råd deltog med en diskussion om lokalhistorisk forskning.

Arkivprojektet som inleddes under slutet av 2018 har under 2020 resulterat i produktion av tio filmer i samarbete med föreningsarkivet i Jämtlands län. Filmerna följer samma upplägg som den tryckta



Programserien om arkivering som Föreningsarkivet i Jämtlands län tagit fram finns att ta del av på www.hembygd.se/arkiv och www.youtube.com/sverigeshembygd.

handledning som distribuerats utan kostnad till alla intresserade föreningar. Satsningen på hembygdsarkiven har bidragit till ökad samverkan med Svenska arkivförbundet. På grund av pandemins restriktioner har inga fysiska seminarier hållits under året. SHF hoppas i stället kunna satsa på en webbaserad utbildning för föreningarna under hösten 2021.

Digitalisering av kulturarvet

SHF erhöll stöd från Riksantikvarieämbetets bidrag för kulturarvsarbete för två projekt under 2020, båda inriktade på digitalisering.

Pilotprojekt för digitalisering av film På initiativ av Filmarkivet i Grängesberg, en avdelning under Kungl. Biblioteket, har de regionala hembygdsförbunden i Uppland, Örebro län och Västmanland arbetat i ett pilotprojekt där syftet är att digitalisera film i hembygdsföreningar. Arbetet är särskilt angeläget då film på bas, dvs. gammal smalfilm, åldras fort och det finns en betydande risk att ett värdefullt kulturarv går förlorat om filmerna inte digitaliseras. SHF:s projektstöd har huvudsakligen använts för att täcka personella kostnader i de tre förbunden. Informationsinsatser har försvårats av pandemin och arbetet förväntas därför fortsätta även efter att SHF redovisat projektet till ämbetet våren 2021.

Stöd för digitalisering i Norrland

SHF kan konstatera att föreningar i Västerbotten och Norrbotten har en markant lägre anslutning till Hembygdsportalen än i andra län. Med stöd av medel från Riksantikvarieämbetet och arbetsmarknadsbidrag har SHF under hösten arbetat uppsökande mot föreningar för att informera om möjligheterna med portalen samt för att i övrigt informera om digitalisering av kulturarv. Arbetet har gett svag respons och insatserna i projektet har därför vidgats till mer generella erbjudanden till alla föreningar, bl.a. med webbseminarier som presenterar metoder för att dokumentera kulturmiljöer med film och foto.



Michael Johansson, projektassistent vid SHF.

Museer och samlingar

Då flera regionala hembygdsförbund är stiftare till läns museer har SHF möjlighet att föreslå ledamöter till styrelsen för läns museernas samarbetsråd. Dessa sitter på ett personligt mandat. Läns museernas besvärliga ekonomi har uppmärksammats under året och resulterade i att regeringen gav Riksantikvarieämbetet i uppdrag att göra en genomlysning av museernas situation. SHF stod i kontakt med

utredaren under hösten och lyfte då fram hembygdsrörelsens intressen.

SHF och förbundet Sveriges museer har formulerat en gemensam avsiktsförklaring om gemensamma intressen, däribland att verka för en utvecklad turism. SHF ingår i ett informationsnätverk för museer som haft täta möten under pandemin. I nätverket ingår förutom Sveriges museer även läns museernas samarbetsråd, de kommunala museerna, arbetslivsmuseerna, de centrala museerna och Sveriges kommuner och regioner.

Riksantikvarieämbetets museisamordnare deltar också. Nätverket ger SHF möjlighet att föra fram de små ideellt drivna museernas situation.

Hembygdsrörelsens finansiering

SHF arbetar på flera fronter med att stärka hembygdsrörelsens finansiering. Dels arbetar SHF kulturpolitiskt med att synliggöra föreningarnas omfattande arbete med att ta tillvara Sveriges kulturarv i syfte att påverka politiken till ett utökat offentligt stöd. Dels söker SHF påverka andra stödordningar, till exempel EU:s landsbygdsprogram. Det är även viktigt att uppmärksamma hur föreningar kan utveckla verksamheten för att öka intäkterna, till exempel genom att bli en aktiv del av besöksnäringen. Slutligen har SHF uppdraget att bedriva insamling till stöd för föreningarnas verksamhet.

Offentlig finansiering

Fördelningen 2020 av Riksantikvarieämbetets projektbidrag för kulturarvsarbete visar att föreningarna är framgångsrika i ansökningarna. I fråga om landsbygdsprogrammet, kan SHF notera att länsstyrelserna kommer att bevilja mer än ramen på 80 miljoner kronor i fördelningen av det särskilda investeringsbidraget till hembygdsgrändar.

SHF har medverkat på olika möten med Kulturrådet och även i andra kanaler sökt påverka villkoren för krisstöd för att utverka större hänsyn till ideella föreningars behov. Vi uppfattar också att relativt många föreningar fått krisstöd som kompensation för intäktsförluster från inställda evenemang, även om det säkert är många som fått avslag.

En återkommande fråga för hembygdsrörelsen är fördelningen av offentligt stöd genom den så kallade Kultursamverkansmodellen, där regionala verksamheter ges statsbidrag efter prioriteringar i en regional kulturplan. Med gällande förordning har hembygdsrörelsen ingen del av det stödet och en generell iakttagelse är att de regionala kulturplanerna ger liten uppmärksamhet åt ideella intressen. Styrelsen konstaterar att det regionala stöd som ges till hembygdsrörelsen med regional

finansiering är mycket ojämnt fördelat över landet och det har under många år varit en högt prioriterad fråga för SHF att påverka kulturpolitiken till att anslå mer resurser, något som bl.a. skulle kunna bereda väg för fler konsulenttjänster. Sedan Kultursamverkansmodellen infördes 2010 kan frågan inte endast lösas med nationella insatser av SHF, de regionala hembygdsförbunden måste också agera regionalt mot ansvariga politiker och kulturtjänstemän.

Kunskapsstöd för finansiering

SHF samarbetar med Arbetets museum i Norrköping om en intendenttjänst för finansieringsfrågor som erbjuder stöd både till hembygdsföreningar och arbetslivsmuseer. Tjänsten var vakant under delar av året men kommer under 2021 att erbjuda kurser och seminarier för föreningar.



Pelle Filipsson, arbetslivsintendent för finansieringsfrågor vid Arbetets museum.

Hembygdsfonden

Sveriges Hembygdsfond, som syftar till att fördela ekonomiska bidrag till föreningarnas arbete, har efter tillskott av överskott från Hembygdsförsäkringen nått det finansiella målet om ett grundkapital på 3 miljoner kronor. Styrelsen har under året förtydligat formerna för ansökan och fördelning av bidrag till föreningar. Planen har varit att göra en första utlysning av bidrag under 2021 om arbetet kan genomföras med hänsyn till andra uppgifter på kansliet.

Samverkan med studieförbund

Hembygdsrörelsens gemensamma ändamål att förmedla kunskap och känsla för kulturarvet gör rörelsen till en av Sveriges största och viktigaste bildningsverksamheter. En stor andel aktiviteter görs i egen regi men det är också mycket vanligt att föreningarna samarbetar med studieförbund. SHF har samverkansavtal med studieförbundet Vuxenskolan och är förbundet näst största samarbetspartner. Vuxenskolans statistik visar en kraftig minskning av antalet studiecirkel och kulturarrangemang i hembygdsföreningarna under 2020 jämfört med föregående år. Antalet studiecirkel minskade med 80 % och antalet kulturarrangemang minskade med 87 %. Pandemin och de olika begränsningarna för möten uppfattas vara den främsta orsaken till minskningen.

SHF har under året samverkat med Vuxenskolan om stöd för genomförande av årsmöten med digital teknik.



4. Service, kommunikation och statistik

Hembygdsportalen

I april gjordes en tredje stor uppdatering sedan Hembygdsportalen lanserades 2019. Med uppdateringen har hembygd.se och bygdeband.se integrerats på en gemensam plattform vilket innebär att en stor mängd kulturhistorisk information om olika platser runt om i Sverige nu återfinns vid sidan av information om föreningarnas aktiviteter och verksamheter. Arbete med att platskoppla materialet i portalen pågick in på hösten.

Vid årsskiftet hade 1 060 föreningar publicerat egna hemsidor i portalen. Ytterligare 459 föreningar har länkar från portalen. 521 föreningar har inte angivit någon sida. Portalen rymmer 707 108 bilder, 169 185 filer och 311 622 personer. Det totala antalet sidor i portalen uppgår till 34 247.

Statistiken visar ett ökat intresse för portalen. Antalet sidvisningar i hela portalen ökade med 46 procent från 2019, från drygt 5 752 000 till drygt 7 219 000. Föreningar som fick många besök på sina sidor var bl.a. Ängelholm, Föllinge och Fagersta Västanfors.

Styrelsen uppfattar att utvecklingen av portalen gjorts till en förhållandevis låg kostnad, även om det krävs mycket personella resurser från kansliet. Eftersom systemet har skapats i syfte att tillgodose ideella kulturavsningsföreningars behov av såväl hemsida som lagring och publicering av

kulturarvsinformation, har portalen goda förutsättningar att matcha även andra organisationers behov. Systemet har också fått goda omdömen från bl.a. Riksantikvarieämbetet och andra aktörer.

Webbseminarier

SHF arrangerade 26 webbseminarier under 2020 som lockade totalt 1 004 deltagare. Flertalet seminarier har vänt sig till användare av Hembygdsportalen. Enligt utvärderingar är 9 av 10 nöjda eller mycket nöjda med seminarierna.



Deltagare vid seminariet "Smarta aktiviteter för barn och unga".

Hembygdsförsäkringen

SHF:s medlemsföreningar omfattas av en grundförsäkring. Egendomsförsäkring för byggnad och lösöre kan tecknas som tillval. Försäkringsgivare

är sedan 2005 Länsförsäkringar Halland och nuvarande avtalsperiod sträcker sig fram till 2022.

Föreningsförsäkringar i Varberg (försäkringskansliet) administrerar försäkringen. Avtalet med Länsförsäkringar ger möjlighet till bonus om den utbetalda skadeersättningen under ett år understiger 60 procent av inbetald premie. Därutöver kan SHF som kund få återbäring som baserar sig på hela LF Hallands försäkringsinnehav. Under 2020 utbetalades ingen bonus till följd av alltför höga skadeersättningar under 2019.

För 2020 redovisas 60 anmälda skador till ett totalt skadebelopp om 2 589 011 kr. Då skadeersättningen i förhållande till inbetald premie uppgår till 36 procent, har SHF rätt till maximal bonus om 1 miljon kronor, vilket utbetalas under 2021.

SHF har som inriktning att återbäring ska tillfalla försäkrings-tagarna, medan bonus vid behov kan användas för kollektiva ändamål. I det senare fallet har

bonus varit en viktig finansiering av Hembygdsportalen. SHF gör avdrag för egna kostnader för information, administration och avtalsförhandlingar som uppgår till 200–250 000 kr per år. Under 2020 beslutade Skatteverket att intäkter från försäkringen ska beskattas som näringsverksamhet.

Hembygd-försäkringens konstruktion som grupp-försäkring ger SHF möjligheter att göra aktiva insatser för att förebygga skador. Föreningar har möjlighet att få investeringsbidrag för inköp av larm, vattenfelsbrytare och brandsutrustning. Genomför de åtgärder har de därtill rätt till rabatt på premien. Totalt utbetalades 95 835 kr i investeringsbidrag under 2020.

Rådgivning och information

Kansliet har under året svarat för rådgivning och information till hembygdsföreningar inom olika frågor. SHF:s personal har kompetens om kulturmiljöfrågor, digitalisering, upphovsrätt, bidragsgivning med mera. Kansliet får också frågor om stadgar, årsmöte och styrelseformer. Mer komplicerade frågor har hänskjutits till jurist. De vanligaste frågorna rör fastighetsjuridik. SHF har under många år anlitat Hovrättsrådet Sture Holmbergh som arbetat helt ideellt. Holmbergh avsåg sig uppdraget under 2020 och SHF anlitar nu Hushållningssällskapens juridik AB mot ersättning. Styrelsen vill här rikta ett varmt tack till Sture Holmbergh för hans mångåriga och ovärderliga tjänster för hembygd-srörelsen.

Upphovsrättsavtal

Avtalet mellan STIM och SHF innebär att SHF ersätter STIM för föreningarnas musik-användning under högtiderna valborg, national-dagen, midsommar och adventsfiranden. SHF har informerat om möjligheten att samarbeta med Vuxenskolan och andra studieförbund kring musikarrangemang vid andra tillfällen.

Tidskriften Bygd och natur

Tidskriften utkommer med fyra nummer per år och tar upp aktuella teman. Upplagan är ca 11 000 exemplar. Varje förening har rätt till fem kostnadsfria prenumerationer och kan teckna ytterligare prenumerationer för 100 kr per år. Redaktören Yvonne Nenander gick i pension under året och journalisten och författaren Jenny Damberg rekryterades som efterträdare med start 2021. Ansvarig utgivare är Jan Nordwall. 2020 firade tidskriften 100 år med ett jubileums-nummer. Gamla nummer från 1920-talet och framåt har digitaliserats och är tillgängliga på Hembygdsportalen.

Styrelsen har under året utvärderat och diskuterat Bygd och natur status och framtida utveckling. I detta har även olika alternativ diskuterats, bl.a ett årligt magasin och en helt digital utgivning. Resultatet blev fortsatt utgivning av en periodisk tidskrift med fyra nummer per år. Tidskriften ska utvecklas för att nå en bredare målgrupp med ett innehåll som är intressant även för de läsare som inte är aktiva medlemmar i föreningarna. Den kommer att få en ny form och design och tidskriften blir även tillgänglig som digital utgåva. Målsättningen är att öka intäkter från annonsering och prenumerationer. Kansliet arbetar här för en förenklad lösning där medlems-prenumeration tecknas med SHF i stället för genom föreningen.

Nyhetsbrev

SHF ger ut ett månatligt nyhetsbrev via e-post. Brevet är tillgängligt för alla som är intresserade av SHF:s verksamhet. Nyhetsbrevet är en viktig informationskanal och kompletterar Bygd och natur med aktualiteter som tidskriften har svårt att förmedla på grund av en långsammare utgivningstakt.

Facebook

SHF administrerar flera sidor på Facebook. Den publika sidan för Sveriges Hembygdsförbund har 2 277 följare. Därutöver finns sidor för olika grupper som också administreras av SHF.



Hembygd-försäkringens anordnade seminariet "Vad alla styrelsemedlemmar bör veta"

Styrelsen för Sveriges Hembygdsförbund

Stockholm den 2021-05-04

DocuSigned by:
Maria Norrfalk
AF696AA5E32049E...

Maria Norrfalk
Förbundsordförande

DocuSigned by:
Conny Sandberg
D9876F6742024C0...

Conny Sandberg
1:e vice ordförande

DocuSigned by:
Anna-Karin Andersson
BABF34C3E40E4C0...

Anna-Karin Andersson
2:e vice ordförande

DocuSigned by:
Sven Jensén
5F7E49B1D44B4BA...

Sven Jensén

DocuSigned by:
Eva Kempff
1DC28D970BC0417...

Eva Kempff

DocuSigned by:
Anita Lundin
6B4B99774F9B4B0...

Anita Lundin

DocuSigned by:
Karin Malmsten
D3B0B728D0C2445...

Karin Malmsten

DocuSigned by:
Bo Nilsson
8A4ECF2B1F9341D...

Bo Nilsson

DocuSigned by:
Owe Norberg
2529DD8F1A02449...

Owe Norberg

DocuSigned by:
Peter Olausson
B4DBE5CDFAS24AF...

Peter Olausson

DocuSigned by:
Irene Oskarsson
875F032E8306490...

Irene Oskarsson

DocuSigned by:
Jan Nordwall
D172F366D1BC430...

Jan Nordwall
Generalsekreterare

DocuSigned by:
Nils Erland Westling
8EDFA6A8AB4B7...

Nils Westling
Förtroenderevisor

ÅRSREDOVISNING

för

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Styrelsen och Generalsekreteraren får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31

Innehåll:

Förvaltningsberättelse

Resultaträkning

Balansräkning

Noter

Underskrifter

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Allmänt om Verksamheten

Sveriges Hembygdsförbunds ändamål och organisation

Sveriges Hembygdsförbund, SHF, är ett politiskt och religiöst obundet riksförbund med ändamål att fördjupa och förmedla kunskap om hembygdens kultur- och naturarv, att skydda kulturarvet vid planering och förändring av samhället samt att göra kulturarvet tillgängligt för alla människor. SHF:s uppdrag är att med visionen om en levande hembygd öppen för alla som ledstjärna, samla, stödja och företräda medlemmarnas intressen nationellt och internationellt.

Sveriges Hembygdsförbund utgörs av 26 regionala hembygdsförbund och 2 034 lokala föreningar, varav 1 929 är fullvärdiga medlemsföreningar med totalt 387 115 medlemmar. 105 föreningar är stödjande och redovisar inte medlemsantal. Som medlem betalar man avgiften till sin lokala förening. Föreningen erlägger sedan en avgift till det regionala hembygdsförbundet och SHF som baserar sig på antalet medlemmar i föreningen. Avgiften till SHF är 13 kronor per medlem för fullvärdiga medlemsföreningar. Lägsta avgift är 500 kr. Stödjande medlemsföreningar betalar en fast avgift på 2000 kr per år.

Föreningens säte är Stockholm

Främjande av ändamålet

Under 2020 har SHF hållit ett flertal konferenser för medlemmar för kunskaps- och erfarenhetsutbyte i arbetet med natur- och kulturarvet. SHF har tillhandahållit service till anslutna föreningar i form av försäkring, rådgivning, information och hemsida i Hembygdsportalen på www.hembygd.se. SHF har besvarat remisser och haft dialog med ett flertal olika myndigheter i frågor av betydelse för kulturarvet och natur- och kulturlandskapet.

Tätare kontakter med regionala förbund, vilket föranletts av pandemin, bedöms ha bidragit till en ökad samsyn på organisationens utmaningar och en utvecklad internkommunikation. Styrelsen bedömer att ett ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom organisationen, både mellan föreningar och mellan enskilda medlemmar, har positiva effekter för främjandet av ändamålet genom att kunskapen om kulturarv, kulturmiljö och aktuella samhällsutmaningar därmed ökar.

Utbildningsinsatser rörande arkivvård bedöms ha ökat kunskapen hos föreningar i arbetet med arkiven med positiva effekter för långsiktigt bevarande av kulturarvet. Ett stort antal föreningar har rekviderat den studiehhandledning som producerades under året. De utbildningsfilmer om arkivvård som lanserades under hösten har också fått god spridning. Satsningen på föreningarnas arkiv har också stärkt SHF:s samarbete med regionala föreningsarkiv, vilket bedöms få effekter även för regionala samarbeten och kontakter mellan föreningar och de olika arkivinstitutionerna.

Utbildningsinsatser rörande digitalisering och investeringarna i den digitala plattformen Hembygdsportalen bedöms ge långsiktiga effekter både för föreningarnas förmedling och allmänhetens tillgång och förståelse för kulturarvet och kulturmiljöerna. Sammanslagningen av två stora webbplatser till en, bedöms på sikt leda till ökad kunskap och ökat intresse för föreningarnas verksamhet, då kulturarvsdata i form av historiska bilder och dokument integreras med information om verksamhet och aktiviteter. Antalet föreningar som nyttjar Hembygdsportalen ökar stadigt och uppgår nu till 1060. Ytterligare 459 föreningar med externa webbplatser har länk från portalen.

Lanseringen av ett policyprogram för natur- och kulturlandskapet bedöms också ha stärkt förbundets ställning inom miljöområdet och lett till en ökad kunskap hos föreningar och viktiga aktörer nationellt om centrala aspekter på landskapet. SHF har ägnat särskild uppmärksamhet åt kulturmiljöer vid vatten, då det föreligger risk för utrivning av äldre dammar till följd av förändrade regelverk i svensk vattenförvaltning. SHF har fokuserat på en sådan anläggning i Järle, Nora kommun, där planer på utrivning väckt stark lokalt motstånd och medial uppmärksamhet. Styrelsen bedömer att detta gett effekter i form av ökad medvetenhet om kulturmiljöns värden både lokalt och regionalt, men även nationellt. Vikten att värna äldre kulturmiljöer har fått utrymme i debatt i traditionella medier och i sociala medier.

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Satsningen på att främja verksamhetsutveckling i föreningarna gällande erbjudanden som vänder sig mot tillresta besökare, har haft flera positiva effekter. SHF har genom satsningen etablerat kontakt med viktiga aktörer inom besöksnäringen som Visit Sweden, Tillväxtverket, Sveriges kommuner och regioner med flera, vilka samtliga intygar att hembygdsrörelsen har goda möjligheter att stärka sin ställning inom besöksnäringen. Under året påbörjades arbetet med produktion av utbildningsmaterial för föreningar som vill utveckla sina erbjudanden och komma in i besöksnäringens kanaler. Med satsningen har SHF lagt grund för en långsiktig satsning på att öka antalet besökare till föreningarnas aktiviteter, vilket förväntas ge goda effekter för ändamålet genom att fler människor därmed får uppleva kulturarvet och få en ökad förståelse för dess betydelse. Ett ökat antal besökare kommer även att stärka föreningarnas ekonomi, vilket ger positiva effekter för ändamålet eftersom det förbättrar föreningarnas ekonomiska möjligheter att bevara, utveckla och förmedla kulturarvet.

Flerårsjämförelse*

Beloppen i Flerårsjämförelse visas i KSEK

	2020	2019	2018	2017	2016
Medlemsintäkter	5 355	5 405	5 480	5 544	5 586
Bidrag	3 988	2 869	3 759	3 990	5 050
Eget kapital	7 055	7 283	7 682	6 875	5 608
Balansomslutning	9 172	10 551	9 420	8 281	7 228
Årets resultat	-228	-399	807	1 267	1 195
Soliditet (%)	76,9	69,0	82,0	83,0	77,6

*Definitioner av nyckeltal, se noter

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Pandemi

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten från mars månad. De anställda har huvudsakligen arbetat hemifrån och alla möten i personalgruppen har genomförts digitalt. Aktiviteter för medlemmar har också fått en digital inriktning med ett stort antal webbseminarier i olika ämnen. Årsstämman hölls digitalt. Bortsett från minskade kostnader och uteblivna intäkter för mötesverksamhet, har pandemin haft liten ekonomisk påverkan. Sammantaget har pandemins restriktioner medfört utveckling av verksamheten på flera sätt. SHF har märkt av en ökad kontakt med medlemsföreningar vilket förmodas öka kunskapen om riksförbundets uppdrag och roll inom folkrörelsen. Såväl styrelse som kansli har utvecklat kompetens om digitala arbetsmetoder och medlemsnyttan har stärkts.

Hembygdsförsäkringen

SHF har avtal med Länsförsäkringar Halland om Hembygdsförsäkring med avtalsperiod 2020 - 2022. Avtalet ger rätt till bonus om den utbetalda skadeersättningen understiger 60 procent av inbetalda premier. Bonus utbetalas då nästföljande år. SHF erhöll ingen bonus 2020. Utöver bonus tar SHF ut ersättning för eget arbete med administration och information från de inbetalda premierna. Skatteverket gjorde under 2020 bedömningen att intäkter från Hembygdsförsäkringen 2019 ska beskattas som inkomst av näringsverksamhet. Effekten av detta i årets skattekostnad är 268 094 kr.

Utveckling av Hembygdsportalen

SHF har under 2020 fortsatt utvecklingen av Hembygdsportalen, ett system för föreningarnas hemsidor, administrativt stöd samt lagring och presentation av kulturarvsdata. I april gjordes en större lansering av funktioner för platsdata. All data från webbplatsen Bygdeband.se fördes över till Hembygdsportalen och Bygdeband har därmed upphört som egen hemsida.

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Risker och förväntningar

Antalet föreningar är stabilt men antalet medlemmar per förening minskar årligen. 2020 minskade medlemsantalet i fullvärdiga medlemsföreningar från 397 640 till 387 115, vilket indikerar en risk för en eskalerande negativ medlemsutveckling. Ett högt medlemsantal är viktig för organisationens representativitet och har betydelse för ekonomin. Det är samtidigt viktigt att uppmärksamma andra faktorer av betydelse för organisationens utveckling framåt, som antal aktiva och engagerade medlemmar, antal besökare och medlemsföreningarnas förmåga att skapa intäkter i verksamheten. Satsningen på Hembygdsportalen och ett främjande av fler besökare till föreningarnas öppna aktiviteter, såväl fysiskt som digitalt, kan bidra till fler medlemmar och möjligheter till affärsintäkter såväl för SHF som för medlemsföreningarna.

Övrig information

Sveriges Hembygdsförbund har 90-konto och står därmed under kontroll av Svensk Insamlingskontroll. Det betyder att lägst 75 procent av förbundets intäkter ska användas till främjande av verksamhetens ändamål.

Förändringar i Eget Kapital

	Grundkapital	Ändamåls- bestämda medel Sveriges Hembygdsfond	Ändamåls- bestämda medel Investerings fond	Balanserat resultat inkl Årets resultat	Summa Eget Kapital
Ingående balans	1 690 860	3 178 766	2 411 747	1 203	7 282 576
Årets resultat				-227 913	-227 913
Belopp vid årets utgång	1 690 860	3 178 766	2 411 747	-226 710	7 054 663

Ändamålsbestämda medel innefattar Sveriges Hembygdsfond och Investeringsfond till ett sammanlagt värde av 5 590 513 kr.

Resultatdisposition

Det balanserade resultatet är vid årets ingång 1 203 kr. Årets resultat uppgår till -227 913 kr. Styrelsen föreslår att Investeringsfonden tas i anspråk då avskrivningskostnader för investeringar i Hembygdsportalen uppgått till -785 312 kr.

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

RESULTATRÄKNING

	Not	2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		5 355 019	5 404 831
Gåvor	2	5 334	16 102
Bidrag	3	3 988 245	2 869 117
Nettoomsättning	4	556 215	902 588
Övriga intäkter		683 778	1 819 918
Summa Verksamhetsintäkter		10 588 591	11 012 556
Verksamhetskostnader	5		
Ändamålskostnader		-8 866 733	-9 519 016
Insamlingskostnader		-227 397	-370 939
Administrationskostnader		-1 425 221	-1 572 483
Summa Verksamhetskostnad		-10 519 351	-11 462 438
Verksamhetsresultat		69 240	-449 882
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		0	51 234
Räntekostnader och liknande resultatposter		-59	-595
		-59	50 639
Resultat efter finansiella poster		69 181	-399 243
Resultat före skatt		69 181	-399 243
Skatt på årets resultat	6	-297 094	0
Årets resultat		-227 913	-399 243

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

BALANSRÄKNING

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	7	526 138	916 650
		<u>526 138</u>	<u>916 650</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	5 238 721	5 238 721
		<u>5 238 721</u>	<u>5 238 721</u>
Summa anläggningstillgångar		5 764 859	6 155 371
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 188	540 040
Övriga fordringar		141 640	278 732
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	668 452	423 693
		<u>812 280</u>	<u>1 242 465</u>
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar		4 962	4 962
		<u>4 962</u>	<u>4 962</u>
Kassa och bank			
Kassa och bank		2 589 695	3 148 399
		<u>2 589 695</u>	<u>3 148 399</u>
Summa omsättningstillgångar		3 406 937	4 395 826
SUMMA TILLGÅNGAR		9 171 796	10 551 197

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital			
Grundkapital		1 690 860	1 690 860
Ändamålsbestämda medel		5 590 513	5 590 513
Balanserat resultat		1 203	400 446
Årets resultat		-227 913	-399 243
Eget kapital		<u>7 054 663</u>	<u>7 282 576</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		500 832	495 755
Aktuell skatteskuld		10 181	0
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	10	339 638	225 755
Övriga skulder		589 096	1 840 823
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	<u>677 386</u>	<u>706 288</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>2 117 133</u>	<u>3 268 621</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 171 796	10 551 197

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inte ett bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Gåvor som organisationen avser att skänka vidare redovisas inte som intäkt eller varulager per balansdagen. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget avser att täcka. Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas normalt som intäkt linjärt över prenumerationstiden.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Inkomstskatt

I årets skattekostnad ingår skatt som avser årets skattepliktiga resultat och del av tidigare års inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även eget-kapital rapporten.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod. Nyttjandeperioden omprövas per varje balansdag. Pågående projekt skrivs inte av utan nedskrivningsprövas årligen. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	3

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella anläggningstillgångar och finansiella långfristiga skulder samt räntebärande kortfristiga finansiella fordringar och skulder värderas såväl vid första redovisningstillfället som i efterföljande värdering till upplupet anskaffningsvärde, vilket normalt är detsamma som verkligt värde (transaktionsvärdet) vid anskaffningstidpunkten med tillägg av direkt hänförliga transaktionsutgifter såsom courtage.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2 Gåvor	2020	2019
Gåvor som redovisats i resultaträkningen		
Allmänheten	3 534	13 202
Företag och organisationer	1 800	2 900
	<u>5 334</u>	<u>16 102</u>
Not 3 Bidrag	2020	2019
Bidrag som redovisats som intäkt		
Riksantikvarieämbetet	1 900 000	1 900 000
Naturvårdsverket	800 000	201 300
Statens kulturråd	445 500	450 000
Projektanslag	842 745	317 817
	<u>3 988 245</u>	<u>2 869 117</u>

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Not 4 Nettoomsättning	2020	2019
<i>Nettoomsättning uppdelad på intäktslag</i>		
Deltagaravgifter	0	328 881
Hysesintäkter	266 557	249 203
Prenumerationer	204 750	213 387
Annonsintäkter	7 500	22 160
Försäljning eget material	77 408	88 957
	<u>556 215</u>	<u>902 588</u>

Not 5 Personal	2020	2019
<i>Medelantal anställda</i>		
Medelantalet anställda bygger på av föreningen betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.		
Medelantal anställda har varit	7	7
varav kvinnor	3	4
varav män	4	3

Löner, ersättningar m.m.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelsen och Generalsekreterare:		
Löner och ersättningar	718 407	717 462
Pensionskostnader	141 290	160 746
	<u>859 697</u>	<u>878 208</u>
Övriga anställda:		
Löner och ersättningar	2 282 533	2 653 740
Pensionskostnader	167 149	226 159
	<u>2 449 682</u>	<u>2 879 899</u>
Sociala kostnader	839 862	1 127 928
Summa styrelse och övriga	<u>4 149 241</u>	<u>4 886 035</u>

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Not 6 Skatt på årets resultat	2020	2019
Aktuell skatt	-297 094	0
	<u>-297 094</u>	<u>0</u>
Avstämning av effektiv skatt		
Resultat före skatt	69 181	-399 243
Skattekostnad 21,40% (21,40%)	-14 805	85 438
Skatteeffekt av:		
Skattemässiga justeringar	-14 195	-85 438
Skatt hänförlig till tidigare år	-268 094	0
Summa	<u>-297 094</u>	<u>0</u>

Not 7 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 961 138	1 172 325
Inköp	394 800	788 813
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>2 355 938</u>	<u>1 961 138</u>
Ingående avskrivningar	-1 044 488	-390 775
Årets avskrivningar	-785 312	-653 713
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-1 829 800</u>	<u>-1 044 488</u>
Utgående redovisat värde	526 138	916 650

Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2020-12-31	2019-12-31
Värdepapper		
Carnegie Fonder Sverigefond *	294 623	294 623
Simplicity Företagsobligationer*	432 226	432 226
Simplicity Likviditet*	1 041 555	1 041 555
SPP Fonder Grön		
Obligationsfond*	1 432 226	1 432 226
Lannebo Fonder Sverige	145 705	145 705
Lannebo Fonder lannebo		
Corporate Bond	888 013	888 013
Öhman Fonder Företagsobligation		
Hållbar	1 004 373	1 004 373
	<u>5 238 721</u>	<u>5 238 721</u>

På balansdagen uppgår marknadsvärdet på ovanstående värdepapper till 5 426 411,65 kronor.

* Dessa fonder hänförs till Sveriges Hembygdsfond

Ingående anskaffningsvärde	5 238 721	5 190 630
Inköp/uttag	0	-3 143
Värdetförändring	0	51 234
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>5 238 721</u>	<u>5 238 721</u>
Utgående redovisat värde	5 238 721	5 238 721

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyror	209 012	208 547
Övriga poster	459 440	215 146
	<u>668 452</u>	<u>423 693</u>

Not 10 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	2020-12-31	2019-12-31
Kategori		
Projekt digitalisering av film i föreningar	82 500	0
Projekt stöd för digitalisering i Norrland	146 151	0
Projekt hembygdsturism	43 750	150 000
Projekt hembygdsarkiv	67 237	75 775
	<u>339 638</u>	<u>225 775</u>

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna Semesterlöner	414 044	463 359
Upplupna Soc. avg	130 093	145 587
Övriga upplupna kostnader	133 249	97 342
	<u>677 386</u>	<u>706 288</u>

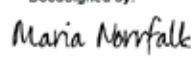
Not 12 Definition av nyckeltal

Soliditet
Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Sveriges Hembygdsförbund

Org.nr. 802006-2181

Stockholm 2021-05-04

DocuSigned by:

Maria Norrfalk
Förbundsordförande

DocuSigned by:


Peter Olausson

DocuSigned by:

Sven Jensen

DocuSigned by:

Anita Lundin

DocuSigned by:

Jan Nordwall
Generalsekreterare

DocuSigned by:

Conny Sandberg
1:e vice ordförande

DocuSigned by:

Karin Malmsten

DocuSigned by:

Owe Norberg

DocuSigned by:

Eva Kempff

DocuSigned by:

Anna-Karin Andersson
2:e vice ordförande

DocuSigned by:

Irene Oskarsson

DocuSigned by:

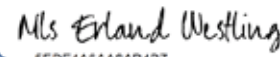
Bo Nilsson

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2021-05-06

KPMG AB

DocuSigned by:

Anna Landerholm Granberg
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

Nils Westling
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Sveriges Hembygdsförbund, org. nr 802006-2181

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sveriges Hembygdsförbund för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Det registrerade revisionsbolagets ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsd i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2020 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

— utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Sveriges Hembygdsförbund för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt det presenterade förslaget och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust samt förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

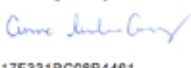
Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.


Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Stock Stockholm den 2021-05-06

KPMC KPMG AB

DocuSigned by:

17F331BC08B4461...
Anna Landerholm Granberg
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

5EDF4A6AA8AB4B7...
Nils Westling
Förtroendevald revisor



Sveriges hembygsförbund samlar en av Sveriges största folk rörelser med 2 060 föreningar och 420 000 medlemmar. Hembygsrörelsen spelar en viktig roll både för den lokala identiteten och för utvecklingen av lokalsamhället.

www.hembygd.se